

Lidija Colombo (1922. - 2015.)

Smontara, Ana

Source / Izvornik: **Matematičko fizički list, 2015, 65, 292 - 292**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:217:949845>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-20**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Faculty of Science - University of Zagreb](#)

Lidija Colombo (1922. – 2015.)

Dr. Lidija Colombo, svjetski priznati stručnjak u molekularnoj spektroskopiji, osnivačica laboratorija za molekularnu fiziku na Institutu "Ruđer Bošković" i velika popularizatorica znanosti, preminula je u Zagrebu 23. veljače 2015. g.

Rodila se 28. lipnja 1922. g. u Siveriću pokraj Drniša, a studij matematike i eksperimentalne fizike završila je na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu 1950. g. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Analiza vibracionih spektara monokristala antracena i paratoliudina* obranila je 1961. godine na Sveučilištu u Zagrebu. Tijekom studija bila je laborant na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu, a nakon diplome zapošljava se kao asistent. Započinje suradnju s fizičarima na Institutu "Ruđer Bošković", gdje se 1955. g. zapošljava i ostaje sve do umirovljenja 1992. godine. Boravila je na nizu renomiranih znanstvenih institucija u Francuskoj, Njemačkoj, SAD-u i drugim zemljama. Najviše vremena je provela u Parizu na Université de Sorbonne surađujući s prof. J. P. Mathieom na Raman spektroskopiji molekularnih kristala. Za razvoj znanstvene suradnje s Francuskom 1983. g. odlikovana je francuskim priznanjem *Chevalier dans l'Ordre des Palmes Academiques*.

Glavni dio znanstvenog opusa Lidije Colombo vezan je uz molekularnu spektroskopiju, prije svega infracrvenu i Raman spektroskopiju. U potonjoj metodi se monokromatski snop svjetlosti (nekada su to bile živine lampe, a danas laseri) raspršuje na uzorku (plinovitom, tekućem ili krutom). Ramanovi spektri su baza za stjecanje informacija o silama među atomima i molekulama, kao i o njihovim gibanjima. Također, bila je član tima koji je na Institutu "Ruđer Bošković" početkom šezdesetih godina konstruirao prvi laser u Hrvatskoj. Za to dostignuće, zajedno s B. Markovićem, A. Peršinom i Z. Pavlovićem, 1966. g. nagrađena je nagradom "Nikola Tesla". Godine 1970. pokrenula je laboratorij za molekularnu fiziku na Institutu "Ruđer Bošković" u okviru kojeg za rad na ovoj tematici odgaja nekoliko naraštaja znanstvenika (K. Furić, D. Kirin, V. Volovšek, G. Baranović, ...). Bila je član uredništva renomiranog međunarodnog časopisa *Journal of Raman Spectroscopy*, te Hrvatskog kemijskog društva i tajnica spektroskopske sekcije od 1961. do 1963. g. te član komisije za terminologiju u spektroskopiji pri Uniji kemijskih društava tadašnje Jugoslavije. Za razvoj molekularne spektroskopije, 1979. g. dobila je i nagradu "Ruđer Bošković".

Autorica/koautorica je oko četrdesetak znanstvenih radova (uključujući revijalne) objavljenih u svjetski poznatim časopisima. Koautorica je s D. Winterhalter, K. Kranjc popularnog priručnika *Vježbe iz fizike za studente medicinskog, veterinarskog i farmaceutskog fakulteta* te nekoliko stručnih radova objavljenih u časopisu *Elektrotehnika (Dobivanje i obrada velikih monokristala, 1965.)* i *Matematičko-fizički list (Raman efekt 1958.; Avogadro 1976./77.)*. Sudjelovala je i održala niz predavanja (posebno je bilo zapaženo plenarno predavanje na "Sixth International Conference on Raman Spectroscopy" održanoj u Indiji), na međunarodnim konferencijama u zemlji i inozemstvu. Lidija Colombo izniman doprinos dala je i visokoškolskom obrazovanju. Na posljediplomskom studiju fizike, odnosno, kemije bila je nositeljica kolegija *Atomska i molekularna fizika* (poslijediplomski studij fizike), *Vibracioni spektri* (poslijediplomski studij Makromolekularne znanosti) i *Analitička kemija* (poslijediplomski studij Analitičke kemije). Vodila je desetak diplomskih, magistarskih i jedan doktorski rad.

Važan dio aktivnosti Lidije Colombo vezan je i za popularizaciju znanosti. Bila je potpredsjednica Društva matematičara i fizičara Hrvatske i predsjednica Sekcije za fiziku te od 1973. do 1998. urednica za fiziku *Matematičko-fizičkog lista*. Kao urednica, posebno je skrbrila o uključivanju mladih suradnika u rad lista. Nepokolebljivom upornošću i zaraznim entuzijazmom djelovala je poticajno i uspijevala ih, gotovo uvijek, uvjeriti da mu posvete dio svojeg vremena. Otvorena za nove ideje i spremna pomoći u svakoj prilici, Lidija Colombo je pružala poticaj i ohrabrenje svojim suradnicima nalazeći nove inspiracije za rad i u najtežim situacijama, u vremenima koja nisu uvijek bila naklonjena znanosti i znanstvenicima.

Više o životu i djelu dr. Lidije Colombo možete pročitati na internetskoj stranici Matematičko-fizičkog lista.

Ana Smontara